

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ
 CARRETERA DE GIRONA, NÚM. 27

PREUS DE SUBSCRIPCIÓ
 Espanya, 4'50 pessetes l'any; Estranger 5 pessetes.

Banc Urquijo Català

DELEGACIO DE PALAMOS

Tota mena d'operacions

de Banca i Borsa

— Día 5 de Agosto 1923 —

3 carreras son 3 triunfos para las Bicycletas

“SANROMÁ”

Sabadell, 70 Km. en carretera

Gran Carrera Nacional,
Copa de S.M. el Rey Alfonso XIII

1.º Francisco Treserras.
(pneus Bergongnan)

Sabadell, 39 Km. en carretera

Carrera local

1.º Bartolomé Bulló.
(pneus Bergongnan)

Esport Ciclista Catalá, 30 Km. en carretera

Gran Carrera de Veteranos

1.º Francisco Tobeñá
(pneus Hutchinson)

A. Sanromá Balmes, 62
Teléfono, 1445 A.

BARCELONA

Aliments per a Règim Diètic i Diabètic, de la casa
MANUEL FRERES de Lausanne (Suiça) i

XACOLATES PURES DE CACAO, elaborades
en el Convent de LA TRAPA
pels RR. PP. CISTERNENSES.

DIPOSITARIS
EXCLUSIUS: **PAGÈS I ROCAFORT** (Successors de)
A. MASSANA)

Carrer de Fernando VII, 14.

BARCELONA

H. IBÉRICA DEL PADRE

HOSTATGE I HABITACIONS

Propietari: **JOSEF ROCA**

Comte ssalt, 11 i Lancàster, 2 BARCELONA

Se parla francès. — Espaioses habitacions. — Timbres i llum
elèctrica. — Servei esmerat. — Casa fundada en 1849.

S'avisava als Senyors Viatgers que la casa no té cotxe ni corredor en les esta-
cions ni en els molls. Els cotxes de la Central el portaran a l'establiment, si
és que ho sol·licita, com també el tramvia que porta la creu roja, que els dei-
xa davant el carrer Conde del Asalto.

Fàbrica a vapor d'Anissats i Licors

JAUME CATÀ

PONT MAJOR - GIRONA

ANIS

«Del Amor»

D' exquisit aroma, agrada-
ble paladar, i molt digestiu.

ESTOMACAL

«Del Amor»

Molt recomanat per varies emi-
nències mèdiques. Priva totes
les malalties infeccioses i de
l'estòmac.

ROM

«PEPITA»

VERMOUT

«ESPAÑOL»

CONYAC

«PEPITA»

ALFOMBRES

TAPICERIES

LENCERIA

H. Blanco Bañeres

Plaça St. Jzume **BARCELONA** : : Call 21 : :
TELÈFON 190 A **St. Honorat, 1 i 3**

IMPORTACIÓ DIRECTA DE TAPIÇOS
DE SMIRNA I PERSIA (ORIENT)
ESPECIALITAT AMB ELS ANUSATS
A MA DE FABRICACIÓ NACIONAL

La bona millora

No cregui el lector que el títol atraient i altissonant se refereixi a coses generals avui dia tan revoltes; és atanyent a la vida local.

Fondre un núvol del cel més bonic de Palamós; treure un grop de l'harmonica via més xamosa. L'Ajuntament avui dia demès, se'n preocupà i la impressió era bona per tal com els directors d'Obres Públiques, que, en definitiva, han d'ésser els àrbitres de la reforma, palesaren estar inclinats a concedir-la. L'enderroc de la casa, propietat de l'Estat, vulgarmment dita de les boies, ha de desaparèixer de la plaça lluminosa d'on arrenca el passeig Marítim.

En totes les ciutats, hi ha un sector especial en què els dirigents tenen cura d'embellir-lo amb totes les gales imaginables per tal de que hom pugui dir que res de les més formoses ciutats no ho supera.

En totes les ciutats hi han barris lletjos, fúnebres, infectes, que a malgrat de les grans reformes urbanes continuen mostrant negror i llefiscaments. En això, com en tota cosa, hi han excepcions; més son ben rares. Salvaria's Lucerna, petita ciutat, honra de son nom, on tot és bonic, on tot és polit.

En la impossibilitat de destruir aqueixos barris on hi ha gran esteses de roba, com a Gènova; on hi ha amuntegaments de vides humanes, com a Sivilla, i alguns dels quals, per llei de complement de la naturalesa ofereixen

temes curiosos als pintors; els regidors d'una ciutat fan convergir els intents de millora en la millor bellesa de què galegen.

A la millora del Passeig Marítim han de tendir tots els esforços palamosins. Hi hauran casotes de miser aspecte, totes negres, últimes romanalles segurament de la reconstrucció operada després del flagell de Barbarroja en 1543; hi hauran grans edificis públics i particulars sense rebatre; hi hauran bandes com un carrer de vora la carretera de la farola, que son dipòsits d'escombraries, i recons de port infectes que serveixen de bassa.

Tot queda a segon terme. Passen molts i molts dies els mateixos palamosins sense veure les referides lletgeses. Però el passeig és concorregut i, sobretot, és lo primer que obira el foraster en arribar. A satisfer l'anhel dels palamosins hi contribuiran sens dubte—segons apar—aquells qui tenen autoritat per a comanar l'enderroc de la casa que és grop d'una bella perspectiva, que és núvol d'un cel lluminós.

A l'inici del projecte, s'eixamplà la visualitat de la reforma. I ben pensat que fou, perquè en la plaça resultant i en la llongada del passeig pot formar-s'hi una gentil jardineria.

I si l'obra arriba a acomplir-se serà tan afalagadora a la vista, que automàticament, els qui d'una comanda podien desfer aquelles valles, semblança d'un safareig, la comanda donaran per a no pecar contra l'art i contra la voluntat del poble.

Record de festa major

Calonge

La plaça és plena de gent,
de gent tota endiumenjada;
tothom escolta amatent
que el flabiol dil·ligent
dongui el refilet d'entrada.

Són molt pocs que han començat
el punteig de la sardana,
el compàs curt i pausat
de ballar fa venir gana
i alguns d'altres s'hi han juntat;
tothom s'hi sent convidat
a la dansa catalana.

I les noies i els fadrins
les cames prou bellugoses
ja en formen un cercle a dins,
cadena de clavells fins
que s'ajunten amb les roses.

La sardana va avençant,
i als balladors animant
el cant dolç de la tenora,
tant el cercle s'ha engrandit
que en fragments s'ha dividit
i tothom punteja a l'hora.

La plaça sembla un jardí
curullat de flors formoses,
la sardana a tots uní,
i el repic del tamborí
fa saltar les més calmoses.

Jo contemplo el cercle ardit
de la dansa catalana,
i els meus dits distretament,
mentres miro les ballades,
van marcant el moviment
i el ritme de las tonades;
i els compassos vaig contant
mentre els altres van ballant
amb les mans entrelaçades.

LL. BARCELÓ I BOU

Un hereu

(Continuació)

VI

La força de l'enveja

Percaçada havia la vera felicitat En Jaume de Boixadors. La seva esposa feia prodigis de penetració i d'ingeni per afalagar-lo. Les proves d'excel·lent mestressa eren tals i tals, que el jove propietari, disfrutant-ne, no podia menys de pensar en la rustiquesa i estretor de la llar pairal. Clar és, doncs, que acordats en sentiment i pensament, acceptés En Jaume de bon grat totes les indicacions de sa esposa.

Amb l'aplom d'expert calculista, la dona esboçà un pressupost qui, permetent vida igual a la de sa costum, rendia important estalvi.

—D'aquí no hem de passar, digué Alicia amb la dolcesa pròpia als rics esposos quan esmercen cabals.

Per tota contesta, En Jaume va abraçar-la. No fóra pas ell qui trenqués el motllo d'economia a què es junyien, ell qui havia passada la vida sense gastar un cèntim.

Vivien al carrer de Mallorca, a la vora del pis de llurs pares. Quan no havien el solaç dels espectacles teatrals, havien el de la reunió familiar.

Per raó natural, foren forçats de protegir les amors de l'Adriana i En Ramir Tabell, i com fos que per delicadesa no podia comparèixer el galan a la casa de l'advocat, comparèixia a la d'En Boixadors. La parella festejadora clamava mudança en son destí, però l'oposició del fabricant de teixits essent ferma i terca, no els cabia altre consol que sospirar per la major edat.⁵

Ja era difícil de pagar la favor retuda als amadors malanats, més a més amb caràcters com els d'Adriana, qui no parava ment en destorbar la pau nupcial.

—Pel nostre concurs, volem un lloc d'honor a la cèlebre torre de Sant Gervasi, deia En Boixadors.

A la qual cosa, viva i esquiva, responia la minyona:

—No te'n refiïs, perquè a la torre vull deixar hi els sogres ben tranquils.

Amb En Ramir anirem a Vichy, Ostende, Lido, o a on me plagui.

—Els mataràs del disgust!

—Més me disgusten ells a mi, que diu que no'm volen de cap manera; Doncs una vegada casada, em revenjo; portaré un tren de princesa.

Alicia infantà una noia. Amb la forta alegria novella, En Jaume es sentia

disposat a renovar-se, a sofrir, a lluitar, amb tal que la pubilla no hagués a comportar cap sofriment. Ell totjust acabava de tastar les delícies d'una vida luxosa a la qual renunciaria prestament si menester fos.

La família tota donà proves de molt entranyable afecte. Donya Victòria imposà el seu nom a l'infant. Don Joan de Boixadors figurà com a padrí i s'entornà a Figueres del tot satisfet, en saber que en l'any transcorregut el jove matrimoni havia conseguit un bon estalvi.

En Ramir Tabell punxà amb més perfídia que mai, la voluntat de roca de son pare; i, per mor de l'escomesa forta i de la resistència brava, hi hagué tan bell disgust, que la situació, en lloc d'aclarir-se, empitjorà. Noresmenys, la seva dissort no era pas atuïdora: fill únic, no havia de témer el desheretatge; i, ben mirat, la resistència del pare iria amollant, amollant, a mesura que es convencés de que la passió era sencera i arrelada. Calia esperar; i, sense altra solució, la parella resignadament s'hi conformava. Emperò, poc temps després, la mort, portadora de joia, obrí el camí d'amor. De repent, finà sos dies el fabricant de teixits; i, endolat de cap a peus, En Ramir, després de les honres, anà a concertar esposalles, satisfet de poder comunicar que de la fortuna colossal sols havia de reservar una quinta part per a la seva mare.

Com un corcer briós qui després d'ésser bridat per llarga estona, s'afo-lla en la carrera, així En Tabell s'afollà en els preparatius de noces.

—Vull casar-me aquest mateix mes.

—Però, fill meu, si això és impossible, exclamava Donya Victòria.

—Doncs no passo del següent.

I del següent no passaren En Ramir i Adriana sense ésser casats.

Folla semblà també Adriana, encetant el gaudi de ses grans riqueses. Viatjà per tot Europa; comprà una casa en el Passeig de Gràcia i parà el primer pis molt sumptuosament.

Alicia, tota seriosa, volgué coartar aquella follia. Per això digué a sos pares:

—Aqueixa noia en fa massa! Que en pensarà la seva sogra, que només pensa amb estalvis?

Acostumats a respectar el criteri de llur filla gran, els senyors de Medinyà amonestaren la petita.

—Adriana, aquest llençament de diners no és propi de tu ni propici a fer-te ben veure de la teva mamà.

—La mamà!, féu ella amb tò despectiu, no en té de fer res de mi. No és pas que no m'haguessin fet patir!

Per son aspecte infantí i rialler, semblia Adriana de voluntat flexible. I era, en veritat, tot el contrari. Rient i retraient la *torre* de Sant Gervasi, anava envoltant-se de riqueses tals, que les ostentades a casa d'En Medinyà i d'En Boixadors no tenien punt de comparació. En el vestir gastà sens miraments; les seues despeses, però, bé s'hi coneixien, car brillava com princesa.

Sens dir mot ni llament, Alícia també allargà les despeses per 'agençar-se, i no quedà pas superada; ans al contrari, la sua singular bellesa ofuscava sempre la brillantor de sa germana.

En Jaume, com vianant sota nuvolada, s'extremí de paüra. «Ah! Ve'taqui el defecte insinuat per l'oncle. Ara només falta que l'enveja produïda per aquesta criatura, trastorni l'ànima d'Alícia»

Aleshores, pensà en la humilitat de les noies de poble. La imatge d'Esperança passà com un raig de llum fonedissa.

Tampoc ell no exhalà queixa ni llament. Era, realment, una minúcia, qui afectava més per les derivacions que poguessin sobrevenir que no pas per sa vàlua.

Però lo temut arribà. Adriana comprà automòbil, i, als pocs dies de tenir-lo, convidà tota la seva família, inclús la sogra, a visitar amb el vehícol de trinca la immensa colònia que els Tabell posseïen en la conca del Llobregat. Com gallegà Adriana en el poblet qui porta el nom del seu marit, on fou acatada i venerada, mateix que una reïna!

Visitant les sales immenses de la fàbrica, la capella, les dependències, el paratge delitós on hi havia la resclosa, En Boixadors n'accentuà la importància, tot parlant baix a sa muller, expressament per a donar a entendre la diferència de posició entre ell i en Ramir. Ella, però amb sa insuperable astúcia, evadí la intencionada indicació amb les següents paraules:

— Que vols que't digui? M'estimo més tenir-ho amb terres que no amb fàbriques. Els obrers m'espanten.

Acudir al Liceu amb automòbil, rendir visites amb automòbil, en automòbil ostentar-se cada jorn en els passejos; tal féu Adriana amb tant de plaer, que sa germana Alícia no pogué resistir-ho, sense ésser punyida del desig de fer-ho també igual. I no trigà pas molt que, empesa per aquell desig roent, amb manyagueria, pressupost en mà, xiuxiuejava a cau d'orella d'en Jaume el seu intent.

L'espòs la mirà fit a fit, i, esforçant-se a parlar dolç preguntà:

— I no vares dir tu mateixa que no havíem de passar de lo marcat en el pressupost?

— Ah! Si no vols, diga-ho clar i... prou, féu ella com ofesa i retirant-se ivarçosament.

No havent-se encare qüestionat, corregué En Jaume a encalçar-la, i, en rondant el braç dret en la cintura gràcil, digué:

— Vina, i en parlarem. T'has enfadat?

— M'ha sobtat de sentir per primera vegada la teva veu reganyosa.

— Bé, vaja, ha estat un mal preludi de conversa. Seu i explica't. Nosaltros no diguem res. Que parli el pressupost.

S'assegueren vora una taula, frec a frec, a guisa de festejadors. Ella somrigué, com preveient victòria.

—El pressupost és bo. M'he enterat del cost i manteniment, sou de *chauffers*, reparacions, de tot vaja. Comprant un 40 gastariem tres mil duros l'any. Les sortides al camp no m'interessen. Per lo tant, crec que no arribariem a gastar lo pressupostat.

—Però ja tenim família ara!

—Aqueixa excusa no em convenç.

—Bon xic difícil és de convéncer't quan te poses alguna cosa al cap, estimada meva.

—Bé i que?, féu ella aixecant-se.

—Per l'amor de Déu no t'enfadis.

—No'n siguis tu causa. Tinc seny per'no proposar una cosa que no poguéssim fer.

—I de l'anyada, què en saps?

—Ah! Però es dir que l'anyada pot portar grans desnivells al pressupost? Tu no m'ho havies pas dit això.

—De vegades.

—Bé, bé. Tinc de recordar-te ara la promesa teva, ja al declarar-te, que podies oferir-me una vida luxosa?

—Sí, certament; però no pateixes tu al pensar que estem minant la fortuna de la petita, i tal vegada robant-li el benestar?

—Que te'n portaràs les finques a l'altre món?

—Que saps tu lo que mos farà passar Déu?

—No és cap desacert gastar el que un té. Però vull suposar que vingui una pèrdua. No't veus capaç de recuperar-ho amb un negoci o amb una millora a les finques?

—Però tu saps que és prudent o millor necessari tenir sempre un fons de reserva per atendre les contrarietats.

—Parles ben diferent del que parlaves. Jo no esperava mai una discussió per fer el que vares prometre.

Ella no gosava declarar que es veia afrontada per sa germana i remoguda pel sentiment d'enveja. Si la fortuna fos estada insignificant, ella s'hauria acatxat sota el mantell de resignació; mes llurs cabals bé permetien acallar l'enveja i esvair l'afront. Riellà una llàgrima en ses galtes rosades.

En veure plorar l'amada per sa culpa i per primera volta, En Jaume sentí com s'esfondrava en son cor la resistència.

—No'm pensava que t'ho prenguessis aixís. Si ho desitges, comprem automòbil. Jo només feia observacions, però ja saps que tinc de fer tot el que vulguis perquè t'estimo.

El desig d'Alícia quedà satisfet com també el que sentí al cor de l'istiu, d'empendre llarg viatge a l'estranger.

MIQUEL ROGER I CROSA

(Continuarà)

Temps de sembrar

Collim dels pares i sembram pels fills

Jo estim, amics, la gran *Sant-Miquelada*,
jo de Tots-Sants estim el dia clar
damunt els camps, el sol fecund, l'aiguada,
el temps de feina humil i confiada,
el temps magnànim del sembrar.

El sol baix d'una «ceia» s'és colgat,
senyal de primerenca tempestat,
Esqueixos de niguls s'acaramullen
rotjos, de plom, i esblanqueïts de por
dins la calitja, i a flotons s'embullen,
i esclaten ses entranyes ab un tro.
— «Fortor de temps que amb aigua acabarà,
— diu el pagès amb l'aigua del sembrà!» —

D'un llanpegueig seguit i amenaçant
la remor sorda va pujant,
com la remor que fan pels vells camins
els carros buits que van a garbetjar;
com la que's sent del gran celler endins
el temps gojós del veremar;
com el renou de pales agitades
que entren corrents les mel·les solellades
damunt el buit terrat,
quan vé de cop amb ales desplegadas
la fosca tempestat;
com la remor que s'alça a la garriga
quant hi *fan carn*, aperduats, uns cans:
De les estrelles a la pau amiga
pasturen les ovelles remugants;

tres caus de bestiar van fuits ha estona,
 insaciats d'amor que els agullona;
 de cop fiblen la guarda a on se troben,
 mosseguen, abocinen, maten, roben...
 la guarda fuig d'esglai d'aquells campatges,
 i clamen els pastors i plora el cà,
 i de *Ses Cases* surten els missatges
 amb capxiporres, forques i brancatges,
 i l'*Amo* amb l'escopeta del caçar,
 i a dins la nit ressona el garrigar
 d'horribles crits i trons i grinyolar...
 Talment la remor sorda va augmentant,
 anit, del llampegueig amenaçant...
 I cau una aigua espessa i seregaya
 el sementer, la coma i la primaia...
 De terra humida s'alsa forta olor...
 — «Gran Deu! — diu el pagès — hi ha saor!» —

El sol és més lluënt, el cel més clar,
 i són més lluminoses les muntanyes,
 i veis que's regositgen les entranyes
 dels parellers que surten a sembrar.

Oh! els parellers! Del blat novell.
 ja mengen pa sabrós qui fa crivell,
 amb les olives que la majorala
 amb aquell pic de coentor les sala
 que l'àvia li ensenyava de temps vell.
 El vi ja beuen de la trescolada
 d'enguany en vella bota congrenyada;
 i mengen com a mel

les figues seques i forneres,
 goig de fadrins i de figuerelers,
 que anaven a dansar damunt les eres,
 vora els canyissos, palpitants al cel.
 Nodrits dels fruits que l'avior sembrà.
 tiren al solc la mayna de demà.

—«I això és la vida — diu el Sen Bordills. —
 Cantant damunt el solc, i al cel la cara,
 collim dels pares i sembram pels fills,
 tous en la falda de la terra-mare.»

Jo los he vists corbats damunt l'arada,

girant la terra tova i esponjada.
 Quin llaurar dret i fondo i abrinat,
 com un monarca august de temps passat.
 Quin cruiximent de jou i de camelles
 quan el parell forçat,
 els muscles infla, arqueja les costelles,
 vibra de cames i baretja... i au!
 se'n duu l'arrel que troba entrevessada,
 al viu xisclet de forta restallada,
 i a l'aspre crit: «Arranca *Blau!*»

I quin alzar, d'un cop, rella i mantí,
 i ab el rastell desembossar l'arada!
 I quin seguir la tasca començada
 d'un cap a l'altra dels tornays sens fi...!
 I quina visió, tota dolcesa:
 els raigs de blat los tira una pagesa!
 Llavors s'encrespa la cançó vibrant
 que és tota melangia,
 que diu: «La vida amor, la vida mia,
 quan les murteres floriran...»
 La gran tonada, llarga com un solc,
 que diu: «De sol ixent fins que se colg;
 fes ton esforç, pagès, la feina és santa,
 i espanta els mals aquell qui canta...»
 La cançó sacra com un salm de Deu;
 que diu: «Pregant, espera
 la pluja primerenca i la darrera
 i el do de la rouada i de la neu...»
 La cançó forta, audaç, plena de vida,
 que amb l'ànima dels avis treu florida
 cada any i fa en la terra esmortuïda
 preveure la cullita que vindrà
 així com Déu voldrà.

Amics, l'hora és aqueixa que s'amara
 de la serenitat pagesa i clara...
 De la garriga rasa al figueral
 qui perd la fulla, a l'eco capvespral
 de flabiols i picarols, repassa
 la guarda saltigona pel goret,
 sense belar, que la pastura es grassa

i les ovelles tenen molta llet.
 Pels vells camins daurats ve la madona
 de l'hort misteriós del vell torrent,
 que el guarda una ala de xiprers del vent
 tramuntanenc. De tota fruita bona
 duu un gros cistell al cap, per bella usança:
 pomes d'hivern d'una dolçura mansa,
 magranes crivellants de plenitud,
 aspres codonys qui tornen de vellut,
 estesos davall palla a la cambralta,
 nesples i serves de pigada galta,
 que són present de Rei per a Nadal,
 dolç i amorós, magnific i aromal,
 I vé l'oguer, alçant plé de gaubansa,
 tapats d'arbós i romaní sagnants,
 dos gerros de majòlica per l'ansa,
 plens de la mel que ha treta de Tots-Sants...

Tots-Sants! Es el mig dia del sembrar,
 és el descans que l'esperit restaura,
 és l'immortalitat promesa al caure
 la fulla morta .. és gloria que vindrà.
 Tots els pagesos a la Vila van,
 deixant en mig del sementer l'arada.
 L'Església diu: «Mirau la coronada
 Ciutat de Déu on sempre regnaran
 vostres germans. Ells són qui amb noble esforç
 sembraren la llevor en mig de plors,
 i ara, collides garbes d'alegría,
 mengen de Deu la maina que assacia ..» —
 I diuen els pagesos: «Així sí!» —
 L'Església diu: «Mirau el cementeri...
 Amb pietós condol sou els fossers
 de tot veinat qui dorm baix dels xiprers...
 No és lloc de mort, és camp ple de misteri.
 No tires tú an el solc un simple gra,
 i Deu el fa goixar, florir i fruitar?
 Així sembram nosaltres corruptible
 el cos perquè surgesquí incorruptible;
 sembram el cos infamiós,
 perquè surgesquí gloriós;
 sembram el cos ple de mollesa,

perquè surgesqui en robustesa;
 sembram el cos tot animal,
 perquè surgesqui esperital,
 àgil, lluent, qui mai ja patiria.» --
 diuen els pagesos: «Així sía» —
 L'Esglesia encara diu: «Del Purgatori
 sentiu dolcíssim crit expiatori?
 Vostres germans es van purificant
 amb foc i anyor del Deu tres voltes sant.
 Com es batut i potetjat a l'era
 el blat pel bestiar qui s'exaspera,
 així és batuda l'ànima en el foc
 qui purifica i consumeix poc poc
 tot el balei de la malícia humana
 fins que romanguí clara i sobirana
 amb el seu munt de bones obres net.
 Mes, quina aflicció! i quina set
 de Déu...! Recordau-vos, Senyor, eix dia
 d'aquells qui en Vos descansen, feis los do
 del lloc de refrigeri i de la pia
 celestial clarô,
 goig i corona de triomfador,
 vitalitat i esforç del viador ..!».—
 I diuen els pagesos: «Així sía» —
 I torcant se una llàgrima ab la mà,
 deixen la roba negre del casà,
 i ab més coratge tornen a sembrà...

O sementers paterns de pagesia
 quin bé m'heu fet! De la Ciutat venia
 on en cenacles d'artifici bull
 la vida de l'audàcia i de l'orgull
 qui dóna un tremp de ferre-fus innoble
 a l'esperit sagrat del nostre poble
 qui se disgrega més de cada dia.

M'ha penetrat el cor
 la pau de les geòrgiques humanes
 ab que trempà les armes sobiranes
 d'August, Virgili en aquell segle d'or.
 Jo esper del camp el Cincinat lleial
 qui tengui calls de posar mà a l'arada,

i, la Ciutat quan hagi vindicada,
 a sos parells se'n torni triomfal.
 Al camp he après ab tota sa florida,
 el compresiu sentit de nostra vida,
 l'humil sentit d'agraïment humà,
 qui dóna vigoria i maduresa:
 posam la falç on no hem tirat el grà
 i som pels qui vindran bella promesa.
 Me'n torn a la Ciutat, alçant la testa,
 per a nodrir-me en el convit de festa
 de tot lo ver, lo bo, lo bell, lo sant,
 que Deu mostrà per glòria i per encant
 als genis guiadors de nostra vida;
 llavors la feina fosca i beneida
 farà magnànim d'obrî el solc, cantant
 la cançó bella, fecondant i rica:
 «*Nom omnis moriar* Ama i edifica
 i creu i esperi el dia palpitant!»

MOSSÉN ANDREU CAIMARI

Crònica local

El canvi ha estat gran en tot el país. Anar-se'n a dormir amb investidures de regidor municipal i llevar-se l'endemà ben despullats d'aquelles gales, és cosa que passa rares vegades. Aquells, a qui per sort, han hagut de recollir les vares i insígnies semblava que patien un pesombre a Palamós, perquè cap d'ells estava per vèneres ni faixes, per pressupostos i dictàmens, i posats en l'emocionant cas de designar la primera autoritat civil, hi hagueren treballs. Es ben cert, cap dels vocals associats no volia tan gran honor, i a la fi, la designació recaigué a En Josep Estragués, mestre ebenista, propietari, persona digníssima. L'Ajuntament quedà constituït en la següent forma:

Josep Estragués, Alcalde; Carles Llobet, 1.er Tinent; Joan Garrell, 2.on Tinent; Pere Roldós, 3.er Tinent; Tomàs Font, Síndic; Santiago Prats, Síndic Suplent; Josep Barnach, 1.er Regidor; Fèlix Barrull, 2.on Regidor; Joan Esbert, 3.er Regidor; Josep Chaves de S. José 4.rt Regidor; Joan Espier Chàres, 5.nt Regidor.

La sessió fou interessant, havent-hi molts de concurrents; i quan el nunci pregonà l'acord a la Plaça de la Constitució, just a l'hora en què el jovent hi ramblejava, en voleu de corredisses a seguit del toc de corneta de llarga vibració! Mainada i jovent s'encantaven davant el pregoner; llurs boques badades, i ulls ben oberts eren il·luminats per la feble claror d'una espelma. El decret de la dissolució de l'antic Ajuntament fou donat pel senyor Tinent de la Guàrdia Civil.

Un incident, sense intenció, i produït per delació, privà les sessions del cinematògraf, un diumenge a la tarda. Es el càstig major que podia infligir-se al poble. Hom veia el jovent rodant pels carrers, perduda l'erma; fins n'hi hagué que va anar a Palafrugell per no perdre cine.

L'Orfeó «Ocellada», a la nit del mateix dia, donà un concert al Casino «El Port», que fou concorregut en extrem per la circumstància de no haver-hi pel·lícoles.

El diumenge següent el *Centre Nacionalista* fou clausurat i lacrat, mateix que les entitats germanes de la contrada.

Tots aquests canvis han coincidit amb el canvi de temps. Ja es comença a parlar de castanyes; gairebé no resta un estiuejant; les casetes de banys van plegant-se, com els quioscs de begudes un dia de ruixat. L'alè del Piri neu comença d'esbandir se. A l'iglèsia, a hora baixa, toca la campaneta a rosari.

Han marxat a cop els dos vicaris de la Parròquia Mossèn Josep Molas i Mossèn Lluís Saguer essent substituïts pels reverends senyors Martí Griera i Bonaventura Suquet.

Ha quedat jubilada, D.ª Anna Moncanut, Mestra de l'Escola Graduada d'aquesta vila. També hi ha hagut canvi de Director en l'Escola Graduada de Nois, car D. Josep M.ª Andreu fou destinat a Barcelona: la dirigeix ara Don Josep Giménez.

Han visitat la nostra vila En Joaquím Vilar i sa germana D.ª Trinitat, distingits palamosins, habitualment residents a Buenos Aires, els quals han ofert a les Germanes Carmelites el present d'una bellíssima imatge, celebrant joiosa festa amb tal motiu.

Hi hagué espectacle amb l'arribada del *Kanguro* i *submarins*. Era l'hora de dinar i molta de gent corria a les mirandes, i arribats que foren, tot era badar. Llàstima que l'endemà, que era diumenge, marxaren de bon matí; d'haver-se quedat, hauriem vist una professó de curiosos de tota la rodalia.

Al moll, gran tràfec. Ja no és sols la firma J. Bertran, S. en C. que fa descarregar aquí importants partides de blat de moro; el senyor Cruz de Girona també ha rebut un complet carregament. Resulta que en la carretera s'hi podrien mantenir moltes gallines, puix n'esta sembrada d'aqueix cereal.

La Companyia d'Autos de J. Artigas i C.^a expedeix uns bitllets a Caldas d'anada i tornada a preu reduït.

S'abaixa tot avui en dia. A plaça quin enrenou! Les pageses no porten ous. Els carnisers diuen que no troben carn. Els pescadors estigueren un dia sense pescar. En l'indústria ha minvat la demanda de discs; amb tot, continua treballant-se bastant.

Les cobles palamosines han tingut enguany els contractes acostumats. En el Centre Republicà Federal continuen els balls i en el Centre Econòmic prossegueixen les comèdies. Ball de societat feu el Casino El Port amb el quintet d'En Casanovas,(Peixero). En el *Local* les sessions tingueren el coronament amb la del dia de la Festa de la Mercè.

En el *Museu de Palamós* hem admirat un retrat del senyor Puiggari, fet molt destrament per En Josep Figa.

Es aparegut en nostra vila un periòdic amb el títol «*El Drac*». La secció de cedaceries, pròpia a interessar a la joventut, sembla ésser la més volguda dels fundadors. El Director N'Amadeu Gallart és un de nostres estimats col·laboradors. Corresponem cordialment a la seva salutació.

MINISTERIO
DE CULTURA

Moviment del port

Vaixells entrats durant el Mes d'Agost de 1923

1, Veler, Vicente Rubio; 2, vap., Cabo San Sebastián; 3, vap., Cabo Espartel; 4, veler, Joven Paquito; 5, vap., Truslvang, (norueg); 6, veler, Carlitos; 7, vap., Villanueva, (italià); 8, vap., Skipsea, (inglès); 9, vap., Mont Caribe; 10, veler, Virgen del Carmen, 11, vap., Eros, (norueg); 12, veler, Carlitos; 13, veler, Joven Paquito; 14, veler, Villa de Arenys; 15, 2.^a Carmencita; 16, vap., Eros, (norueg); 17, veler, Enrique 18. veler, Romualda Ballester; 19, veler, Carlitos; 20, veler, Vicente Rubio; 21, vap. Cabo Corona; 22, vap., Ravem Point, (inglès); 23, vap., Ampurdanés; 24, veler, Enrique 25, vap., Ampurdanés; 26, vap., Anna Busck, (francés); 27, vap., Motrico; 28, veler, Ramona; 29, vap., Cabo Sta. Pola; 30, vap., Calderón, (inglés); 31, veler, Margarita Taberner; 32, vap., Ampurdanés.—Total, 32.

Registre Civil

Mes d'Agost

Naiements.—1, Matas i Basart.—2, Lluís Salichs i Barmenzo.—3, Maria Montserrat Gispert i Silvestre.—4, Martí Puig i Jofra.—5, Sarquella i Salgas.—6, Per i Umbert.—7, Martí Montaner i Vingut.—8, Josep M.ª Bernabé i Basó.—Total, 8.

Defuncions.—1, Francesc Solà i Majó, 10 anys.—2, Francisco Solé i Ros, 47 anys.—3, Jaume Josep i Baudilio, 66 anys.—4, Dolors Torrent i Gotal, 80 anys.—5, Josep Miquel i Serra, 65 anys.—6, Miquel Cama i Palacín, 17 anys.—Total, 6.

Matrimonis.—0.

Des de 1.er de Febrer

≡ queda obert un ≡

CURS DE FRANCÈS

PER

En TEODOR BUISSON

Hores i preus convencionals

CASANOVAS

SASTRE

PALAMOS

Ex-tallador d'importants cases
de Barcelona

TRAJOS ULTIMA CREACIÓ

Gabardines, Impermeables

Especialitat en trajos d'etiqueta
i uniformes civils i militars

Banca BUSQUETS

Ciudadans, 5
Ferreries velles, 6 Girona

Banc FIGUERES

de BUSQUETS VERGÉS

Monturiol 25
Plaça Pi i Margall, 1

Figueras

VALORS :: CUPONS :: CANVI :: BANCA :: BORSA

Ens encarreguem del estampilat dels Bonos atalana gas i Electricitat 6 %

LLIURE DE COMISSIÓ

Grans tallers de Fotogravat

OLIVER I HENRICH

Plaça de Letamendi, 27 = Telefon, G. 1104

BARCELONA

FUNDICIÓ Tallers mecànics i elèctrics

Tomás, Solés i C.^{ia} en Cta.

CARRETERA DE BARCELONA, 39 BIS :: GIRONA

Telèfon Urbà n.º 242

Telèfon Interurbà per a conf. n.º 6

Hotel i cafè TRIAS

Situació immi-
llorable, davant
de la mar, de la

estació, del passeig i al costat de l'administració d'automòbils.

▣ Habitacions confortables ▣ Esplèndit saló menjador ▣

MAGNIFICA SALA DE BANYS D'AIGA DE MAR I DE DOLÇA

GARAGE

TELEFON, 35

Companyia General de Comerç. S. A.

(ABANS MAGI VIÑALS)

TRANSPORTS I ADUANES

Carrer Cristina, 2

TELEFON, 1692

Cases a Port-Bou, Cer-

- Barcelona -

: bere, Irún i Hendaya :

IMPORTANT

Despatx i Taller de Mecànica Dental de
Francisco Francés

Reconstrucció i reparació de Dentadures artificials.
Dentadures d'or : Treballs de pont : Corones d'or
PREUS MODICS.

Plaça de Wilson, 5.   alamós

EMILI NOYA

INSTAL·LACIONS

per aigua, gas i electricitat

: Reparacions de maquinària :

Carrer Major

DINERS

PER A DEIXAR O PENDRER
QUANTITATS A PRESTEC
DIRIGIR-SE

al NOTARI d'aquesta vila
HI HAN DUGUES QUANTITATS
PER A COL·LOCAR

Adroher Germans

Telèfon, 212.   Apartat, 18.
Telèfon interurbà, 3.

==== GIRONA ====

maquinària elèctrica.
material elèctric

DOMINICO BONNET

SANT FELIU DE GUIXOLS

Fabricant de les **EXQUISIDES ESPECIAITATS MUNDIALS**

Gran licor **ESTOMACAL BONNET**

Anis refinat **EL TROMPO**

IMPORTACIÓ I EXPORTACIÓ

Primera casa a Espanya d'articles per a l'indústria suro-tapera.

Colonials, Drogues, Ferreteria, Papers pintats, Pro-
ductes químics, Ultramarins, Vins i Licors, etc. etc.

Representant de Caixes i Bàscules :

BAUCHS, de Reims.

PIBERNAT, de Barcelona

EXPORTACIÓ A TOTS ELS PAISOS

CASA FUNDADA EN 1852

Sastreria de Joan Prat

ESPECIALITAT EN UNIFORMES

≡ Ronda de Sant Pere, 7, entressol ≡

::: BARCELONA :::

Moderna Escola de Piano

PROFESSOR: R. CASAS

Plan d'estudis de l'acadèmia Granados de Barcelona. Nova tècnica del Pedal segons el malaguanyat mestre.

CONFERENCIES DE TEORIA HISTORIA DE LA MÚSICA
Lliçons particulars i a domicili.

Maquinària i Articles

PER A LES ARTS
DEL LLIBRE

Tipos d'impremta.—Filets de coure.—Papers JOHANNOT Maderamen per a impremta.—Imposicions de ferro i de metall d'impremta.—Numeradors de ma i de platina.—Màquines de cosir amb corxets i fil-ferro rodó i plà sistema GEBLER per a imprentes, Enquadracions i Fàbriques de Caixes de cartró.—Les millors Màquines de cosir amb fil textil sistema EGGER.—Instal·lacions completes d'imprentes.—Màquines noves i RECONSTRUIDES per a IMPREMTA, LITOGRAFIA I ENQUADRACIO.

Rbla. de Catalunya 91
BARCELONA

Casa C. Gorchs i Esteve

Telèfon 3275 A
Tlgs. 'Artelibro'